

De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Gooise Meren
T.a.v. het projectbureau, de heer G. Cornelisse
Brinklaan 35
1404 EP BUSSUM

Behandeld door
mr. E.J. Zorgdrager
035-2070494

Verzonden op:

25 JUNI 2019

Onderwerp Advies inzake het bezwaarschrift ingediend
Namens Stichting RTV Noord-Holland

Datum 25 juni 2019
Uw kenmerk
Zaaknummer 1012189
Pagina 1 van 7

Geachte raad en college,

Inleiding

Hierbij brengt de Bezwaarschriftencommissie haar advies uit met betrekking tot het door mevrouw mr. M.I. Robichon (hierna: gemachtigde) namens Stichting RTV Noord-Holland (hierna: bezwaarde) ingediende bezwaarschrift, gericht tegen het aan de raad gerichte voorstel van het college van 18 september 2018 en het besluit van de raad van 10 oktober 2018 op het verzoek van bezwaarde om de geheimhouding omtrent de inhoud van een op 7 maart 2014 afgesloten vaststellingsovereenkomst (hierna: de VOK) op te heffen. Partijen bij de VOK zijn de gemeente Muiden (thans: Gooise Meren), de Koninklijke Nederlandse Springstoffenfabrieken N.V., KNSFVastgoed B.V. en Exploitatiemaatschappij De Krijgsman C.V..

Procedureverloop

Bezwaarde heeft bij het college een verzoek ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het college heeft dat verzoek bij besluit 23 juni 2015 gedeeltelijk toegewezen en gedeeltelijk afgewezen. Bezwaarde heeft daartegen bezwaar ingediend en tegen de ongegrondverklaring van dat bezwaar beroep ingesteld.

Op 3 juli 2018 heeft de rechtbank Midden-Nederland een tussenuitspraak gedaan, waarin de rechtbank oordeelt dat het Wob-verzoek ten onrechte niet mede is opgevat als een verzoek om opheffing van de geheimhouding, die met toepassing van artikel 25 van de Gemeentewet is opgelegd ten aanzien van onderdelen van de VOK.

Het college heeft uw raad op 18 september 2018 voorgesteld het verzoek om opheffing van de geheimhouding af te wijzen. Tijdens de raadsvergadering van 10 oktober 2018, waarbij alle raadsleden aanwezig waren, heeft de raad unaniem conform dat collegevoorstel besloten. Bij brief van 8 november heeft het college een afschrift van het raadsbesluit aan bezwaarde toegezonden.

Bezwaarde heeft op 24 oktober 2018 zowel tegen het collegevoorstel als tegen het raadsbesluit bezwaar ingediend. Bezwaarde heeft verzocht de einduitspraak van de rechtbank af te wachten en de beslistermijn voor het bezwaar op te schorten. De rechtbank heeft op 21 februari 2019 uitspraak gedaan. Daarna is de behandeling van het bezwaar voortgezet. Bezwaarde is hiervan op de hoogte gesteld bij brief van 2 april 2019.

In het kader van de behandeling van het bezwaarschrift zijn partijen op 16 mei 2019 door de Commissie gehoord. Bezwaarde en de KNSF als-derde-belanghebbende hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Op de hoorzitting werd uw raad vertegenwoordigd door de heer mr. A.A. Kleinhout, advocaat. Voor een korte en zakelijke samenvatting van de hoorzitting wordt verwezen naar bijgevoegd verslag.

Ontvankelijkheid

Naar het oordeel van de Commissie is de raad bevoegd om de ten aanzien van de VOK opgelegde geheimhouding op te heffen. Het collegevoorstel van 18 september 2018 betreft derhalve geen besluit tot opheffing van de geheimhouden en is dus geen besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). In zoverre bezwaarde bezwaar heeft ingediend tegen het collegevoorstel, adviseert de Commissie het college om dat bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren.

Het besluit van de raad tot afwijzing van het verzoek om opheffing van geheimhouding is wel een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb. Dit betekent dat op grond van artikel 7:1 van de Awb tegen dat besluit bezwaar bij de raad kan worden ingediend. Het bezwaarschrift is binnen de daarvoor geldende termijn ingediend en is gemotiveerd. Ook overigens voldoet het bezwaarschrift aan de daarvoor geldende vereisten, zodat het bezwaar, voor zover dat gericht is tegen het raadsbesluit, naar het oordeel van de Commissie ontvankelijk is.

Gronden van het bezwaar

De gronden van het bezwaar kunnen samengevat als volgt worden weergegeven:

- a. Haar verzoek is nauwelijks inhoudelijk beoordeeld; het handhaven van de geheimhouding hangt uitsluitend samen met het feit dat KNSF niet instemt met opheffing daarvan. De raad acht blijkbaar geen ander belang aanwezig voor de instandhouding van de geheimhouding dan de in de VOK gemaakte contractuele afspraak tot geheimhouding.
- b. Voor het in stand houden van geheimhouding is een belang in de zin van artikel 10 van de Wob vereist. Of een dergelijk belang aanwezig is, is in het raadsbesluit niet getoetst. Van een dergelijk belang is bovendien geen sprake meer.
- c. Een belang in de zin van artikel 10, tweede lid, onder b, van de Wob (economische en financiële belangen van de gemeente) is niet aanwezig, gelet op uw verzoek aan KNSF om de geheimhouding op te heffen. Het enkele bestaan van een contractuele geheimhoudingsplicht in de VOK vormt geen (afdoende) grondslag voor afwijzing van het verzoek.
- d. Een belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob (onevenredige benadeling van KNSF) is niet aanwezig, omdat de VOK en bijlagen gedateerd zijn. Dit blijkt uit de openbaarmaking van een groot deel van de correspondentie. Ook wordt het gebied waarop de VOK betrekking heeft inmiddels geëxploiteerd.
- e. Een beroep op artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob (bedrijfs- of fabricagegegevens) is niet onderbouwd en niet aan de orde.
- f. Het belang van openbaarmaking is groot. De stukken bieden inzicht in de wijze van totstandkoming van het met publieke middelen gefinancierde project De Krijgsman en het handelen van de gemeente kan op deze manier worden gecontroleerd. Eventuele financiële belangen van KNSF wegen hier niet tegenop.

Verzocht wordt om gegrondverklaring van het bezwaar en vergoeding van de in de bezwaarprocedure gemaakte kosten.

Overwegingen

Wettelijk kader (zie bijlage)

Algemene overwegingen en overwegingen ten aanzien van de bezwaren

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder meer de uitspraak van 23 november 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:3140) moet een verzoek om openbaarmaking van documenten waarvan geheimhouding is opgelegd, altijd tevens worden opgevat als verzoek om opheffing van die geheimhouding.

De Commissie ziet zich gesteld voor de vraag of de raad het verzoek om opheffing van de geheimhouding van de VOK, gelet op artikel 25 van de Gemeentewet, terecht en op goede gronden heeft afgewezen. Zij overweegt daartoe het volgende.

De Commissie stelt vast dat de raad zich op het standpunt heeft gesteld dat ten tijde van het verzoek om opheffing van de geheimhouding nog voldoende grond voor geheimhouding bestond wegens de volgende in artikel 10 van de Wob genoemde belangen:

- bedrijfs- en fabricagegegevens die door rechtspersonen vertrouwelijk aan de gemeente zijn meegedeeld (artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob);
- de economische of financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob);
- het voorkomen van onevenredige benadeling van bij de aangelegenheid betrokken rechtspersonen (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob).

De Commissie heeft in raadkamer kennisgenomen van de inhoud van de onderdelen van de VOK ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd. Ten aanzien van die onderdelen is de Commissie van oordeel dat zich geen belang als bedoeld in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob voordoet. De geheime onderdelen van de VOK bevatten naar het oordeel van de Commissie geen bedrijfs- en/of fabricagegegevens die aan de gemeente zijn medegedeeld door een van de andere partijen bij de VOK, maar afspraken die door de partijen bij de VOK zijn overeengekomen.

Het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob doet zich naar het oordeel van de Commissie evenmin voor, omdat de raad KNSF heeft verzocht in te stemmen met de opheffing van de geheimhouding. Gelet op dit aan KNSF gerichte verzoek is de Commissie van oordeel dat de raad voorafgaand aan dat verzoek in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob geen belang heeft gezien om de geheimhouding te laten voortduren. In de enkele omstandigheid dat KNSF dat verzoek van de raad heeft afgewezen, is naar het oordeel van de Commissie geen grond gelegen voor het oordeel dat de gemeentelijke financiële en economische belangen thans aan opheffing van de geheimhouding in de weg staan. Het ter zitting door de raad aangevoerde argument dat bij opheffing van de geheimhouding de verstandhouding met KNSF zodanig zou kunnen verslechteren dat nog te maken afspraken in het nadeel van de gemeente zouden kunnen uitpakken, overtuigt de Commissie niet.

De Commissie is wel met de raad van oordeel dat ten aanzien van de geheim gehouden onderdelen van de VOK het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob aan de orde is.

KNSF heeft in haar pleitnota (met name onder punt 10 en 11) en ter zitting toegelicht dat tussen haar en de gemeente nog juridische discussies lopen over de concrete invulling van de verplichtingen die voortvloeien uit de VOK. Bovendien vreest KNSF na opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking voor onrust en negatieve gevolgen voor haar bedrijfsvoering. Nu de VOK nog niet is uitgewerkt, acht de Commissie het aannemelijk dat KNSF onevenredig zal worden benadeeld door openbaarmaking van de geheim gehouden onderdelen van de VOK. Gelet hierop dient het belang van KNSF bij voortdurende van de geheimhouding naar het oordeel van de Commissie thans nog te prevaleren boven het belang van bezwaarde bij de opheffing daarvan.

Het vorenstaande betekent dat het bestreden besluit tot afwijzing van het verzoek om opheffing van de eerder opgelegde geheimhouding omtrent de inhoud van onderdelen van de VOK in stand kan blijven, zij het met aanpassing van de motivering, in die zin dat alleen in het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob voldoende grond is gelegen om geheimhouding voort te zetten.

De Commissie overweegt tot slot dat haar bij de behandeling van het bezwaar niet is gebleken dat er bij het nemen van het bestreden besluit is gehandeld in strijd met een wettelijk voorschrift, een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dan wel een algemeen rechtsbeginsel.

Kostenvergoeding

Verzocht wordt om vergoeding van de in deze bezwaarprocedure gemaakte kosten, overeenkomstig artikel 7:15, tweede lid, van de Awb. De Commissie concludeert dat er geen sprake is van herroeping van het bestreden besluit wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid, waardoor er gelet op artikel 7:15, tweede lid, van de Awb geen grondslag bestaat voor een proceskostenvergoeding. Het verzoek daartoe dient te worden afgewezen.

Advies

Op grond van bovenstaande feiten en overwegingen adviseert de Commissie het college:

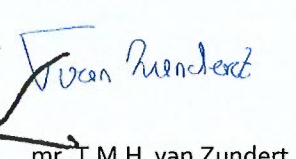
1. het bezwaar tegen het collegevoorstel van 18 september 2018, ingediend door mevrouw mr. M.I. Robichon namens de Stichting RTV Noord-Holland, niet-ontvankelijk te verklaren;
3. het verzoek om vergoeding van de proceskosten af te wijzen;
2. met de bekendmaking aan (gemachtigde van) bezwaarde van het op het bezwaar genomen besluit dit advies en het verslag van de hoorzitting (inclusief de pleitnotities) mee te zenden.

Op grond van bovenstaande feiten en overwegingen adviseert de Commissie de raad:

1. het bezwaar tegen het raadsbesluit van 10 oktober 2018, ingediend door mevrouw mr. M.I. Robichon namens de Stichting RTV Noord-Holland, ontvankelijk te verklaren;
2. het bezwaar ongegrond te verklaren, zij het met aanpassing van de motivering, wat betreft de juridische grondslag van het besluit, waarbij kan worden volstaan met een verwijzing naar dit advies;
3. het verzoek om vergoeding van de proceskosten af te wijzen;
5. met de bekendmaking aan (gemachtigde van) bezwaarden van het op het bezwaar genomen besluit dit advies en het verslag van de hoorzitting (inclusief de pleitnotities) mee te zenden.

Hoogachtend,
De Commissie voor de bezwaarschriften,
Algemene Kamer,
de secretaris, de plv. voorzitter,

mr. E.J. Zorgdrager

mr. T.M.H. van Zundert

Bijlage
Wettelijk kader

Gemeentewet:

Artikel 25

1 De raad kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (Stb. 1991, 703), omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de raad worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de raad haar opheft.

2 Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door het college, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van de stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.

3 De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan de raad overgelegde stukken vervalt, indien de oplegging niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering die blijkt de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, wordt bekrachtigd.

4 De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan leden van de raad overgelegde stukken wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel, indien het stuk waaromtrent geheimhouding is opgelegd aan de raad is voorgelegd, totdat de raad haar opheft. De raad kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die blijkt de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob):

Artikel 3

1 Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

2 De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.

3 De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.

4 Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.

5 Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10 (voor zover van belang)

1 Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

(....)

c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;

(....)

2 Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

(....)

b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;

(....)

g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

